

DELEGOVANÉ ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2015/1602

z 5. júna 2015

o rovnocennosti režimu solventnosti a prudenciálneho režimu pre poisťovne a zaistovne platného vo Švajčiarsku na základe článku 172 ods. 2, článku 227 ods. 4 a článku 260 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) ⁽¹⁾, a najmä na jej článok 172 ods. 2, článok 227 ods. 4 a článok 260 ods. 3,

keďže:

- (1) Smernicou 2009/138/ES sa pre poisťovne a zaistovne v Únii zavádza prudenciálny režim založený na rizikách. Smernica 2009/138/ES sa na poisťovateľov a zaistovateľov v Únii začne v plnej miere uplatňovať od 1. januára 2016.
- (2) Napriek tomu, že smernica Solventnosť II sa bude v plnej miere uplatňovať až od 1. januára 2016, Komisia toto delegované rozhodnutie už môže prijať, ako sa uvádza v článku 311 smernice Solventnosť II.
- (3) Článok 172 smernice 2009/138/ES sa týka rovnocennosti režimu solventnosti tretej krajiny, ktorý sa uplatňuje na zaistovacie činnosti podnikov s ústredím v uvedenej tretej krajine. Pozitívne určenie rovnocennosti umožňuje, aby sa zaistné zmluvy uzavreté s podnikmi, ktoré majú svoje ústredie v uvedenej tretej krajine, posudzovali rovnakým spôsobom ako zaistné zmluvy uzavreté s podnikmi schválenými v súlade s uvedenou smernicou.
- (4) Článok 227 smernice 2009/138/ES sa týka rovnocennosti poisťovateľov z tretích krajín, ktorí sú súčasťou skupín s ústredím v Únii. Pozitívne určenie rovnocennosti umožňuje, aby v prípade použitia odpočítania a agregácie ako metódy konsolidácie pri predkladaní informácií za skupinu takéto skupiny zohľadnili výpočet kapitálových požiadaviek a dostupného kapitálu (vlastné zdroje) podľa pravidiel jurisdikcie mimo Únie namiesto ich výpočtu na základe smernice 2009/138/ES na účely výpočtu požiadavky na solventnosť skupiny a použiteľných vlastných zdrojov.
- (5) Článok 260 smernice 2009/138/ES sa týka rovnocennosti poisťovní a zaistovní, ktorých materský podnik má svoje ústredie mimo Únie. V súlade s článkom 261 ods. 1 smernice 2009/138/ES v prípade pozitívneho určenia rovnocennosti členské štáty využívajú rovnocenný dohľad nad skupinou, ktorý vykonávajú orgány dohľadu nad skupinou z tretích krajín.
- (6) Právny režim tretej krajiny sa má považovať za plne rovnocenný s režimom stanoveným smernicou 2009/138/ES, ak spĺňa požiadavky, ktoré poskytujú porovnateľnú úroveň ochrany poistníkov a oprávnených osôb. Určenie plnej rovnocennosti podľa článku 172 ods. 2, článku 227 ods. 4 a článku 260 ods. 3 má neobmedzenú platnosť, kým sa nezruší.
- (7) Dňa 9. marca 2015 Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) poskytol podľa článku 33 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1094/2010 ⁽²⁾ Komisii poradenstvo k systému regulácie a dohľadu pre poisťovne a zaistovne, ako aj pre skupiny, platnému vo Švajčiarsku. Poradenstvo EIOPA vychádza z príslušného švajčiarskeho legislatívneho rámca, ako aj zo švajčiarskeho zákona o dohľade nad finančným trhom z 22. júna 2007 (Financial Market Supervisory Act) (ďalej len „FINMASA“), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009, zo zákona o dohľade nad poisťovníctvom (Insurance Supervision Act) (ďalej len „ISA“) zo 17. decembra 2004 a z vyhlášky o dohľade nad poisťovníctvom (Insurance Supervision Ordinance) (ďalej len „ISO“) ⁽³⁾. Komisia vo svojom posúdení vychádza z informácií, ktoré poskytol EIOPA.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1094/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov), a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/79/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 48).

⁽³⁾ ISO prijala švajčiarska spoločná rada 25. marca 2015 a nadobudne účinnosť 1. júla 2015.

- (8) Berúc do úvahy ustanovenia delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/35⁽¹⁾, najmä články 378, 379 a 380, ako aj poradenstvo orgánu EIOPA, pri posudzovaní rovnocennosti podľa článku 172 ods. 2, článku 227 ods. 4 a článku 260 ods. 3 smernice 2009/138/ES by sa malo uplatňovať niekoľko kritérií.
- (9) Uvedené kritériá zahŕňajú určité požiadavky, ktoré sú spoločné pre dva alebo viac článkov 378, 379 a 380 delegovaného nariadenia (EÚ) 2015/35, ktoré sú platné na úrovni individuálnych⁽²⁾ poisťovní a zaistovní a na úrovni skupín poisťovní a zaistovní a ktoré pokrývajú oblasti právomocí, solventnosti, správy a riadenia, transparentnosti, spolupráce medzi orgánmi a zaobchádzania s dôvernými informáciami, ako aj vplyv rozhodnutí na finančnú stabilitu.
- (10) Po prvé, pokiaľ ide o prostriedky, právomoci a zodpovednosť, orgán dohľadu nad švajčiarskym finančným trhom (FINMA) má právomoc vykonávať účinný dohľad nad činnosťami poisťovní a zaistovní a ukladať sankcie alebo podľa potreby prijímať donucovacie opatrenia, ako napríklad odobratie povolenia vykonávať podnikateľskú činnosť poisťovní alebo zaistovní či nahradenie celého vedenia alebo jeho časti. FINMA má potrebné finančné a ľudské zdroje, odbornosť, kapacity a mandát na účinnú ochranu všetkých poistníkov a oprávnených osôb.
- (11) Po druhé, pokiaľ ide o solventnosť, posúdenie finančnej situácie poisťovní a zaistovní alebo skupín v rámci švajčiarskeho testu solventnosti (Swiss Solvency Test, SST) vychádza zo spoľahlivých hospodárskych zásad, pričom požiadavky na solventnosť sú založené na hospodárskom oceňovaní všetkých aktív a záväzkov. Pri švajčiarskom teste solventnosti sa vyžaduje, aby poisťovne a zaistovne držali primerané finančné zdroje a stanovujú sa v ňom kritériá týkajúce sa technických rezerv, investícií, kapitálových požiadaviek (vrátane minimálnej úrovne kapitálu) a vlastných zdrojov, ktoré vyžadujú včasný zásah zo strany FINMA, ak nie sú splnené kapitálové požiadavky alebo ak sú ohrozené záujmy poistníkov. Kapitálové požiadavky sú založené na rizikách, pričom ich cieľom je zachytiť kvantifikovateľné riziká. Ak riziko nie je kvantifikované, rieši sa prostredníctvom iných opatrení: Napríklad operačné riziká sa riešia kvalitatívne prostredníctvom švajčiarskeho posudzovania kvality (Swiss Quality Assessment, SQA). Hlavná kapitálová požiadavka známa ako cieľový kapitál v rámci švajčiarskeho testu solventnosti je vypočítaná na pokrytie neočakávaných strát vyplývajúcich z existujúcich činností. Absolútna minimálna kapitálová požiadavka (minimálny kapitál) pre poisťovateľov sa v rámci švajčiarskeho testu solventnosti navyše líši v závislosti od obchodnej línie poistenia. Pre všetky súčasné kombinácie obchodných línií švajčiarskych poisťovateľov sú obidve podmienky aspoň také prísne ako príslušné požiadavky smernice 2009/138/ES. Pokiaľ ide o modely, poisťovne môžu použiť štandardný model alebo, ak to vyžaduje FINMA, či na základe vlastnej iniciatívy, vnútorný model.
- (12) Po tretie, pokiaľ ide o správu a riadenie, švajčiarsky režim solventnosti vyžaduje, aby poisťovne a zaistovne zaviedli účinný systém správy a riadenia, ktorý im ukladá najmä jasnú organizačnú štruktúru, požiadavky na vhodnosť a odbornosť všetkých osôb, ktoré skutočne riadia podnik, ako aj účinný postup zasielania informácií v rámci podnikov a FINMA. FINMA okrem toho účinne dohliada na externé vykonávané funkcie a činnosti.
- (13) V rámci švajčiarskeho testu solventnosti sa takisto vyžaduje, aby poisťovne a zaistovne, ako aj skupiny dodržiavali riadenie rizík, súlad s predpismi, vnútorný audit a poistno-matematické funkcie. Prostredníctvom švajčiarskeho testu solventnosti sa zavádza systém riadenia rizík, ktorý je schopný identifikovať, merať, monitorovať, riadiť a oznamovať riziká, ako aj účinný systém vnútornej kontroly. Požiadavky smernice 2009/138/ES týkajúce sa vnútorného auditu a dodržiavania predpisov v prípade individuálnych poisťovní a zaistovní sa uspokojivo riešia v rámci ISO, pretože sa posilňujú požiadavky na riadenie rizík, a najmä povinnosť mať funkciu dodržiavania súladu s predpismi.
- (14) V rámci režimu platného vo Švajčiarsku sa vyžaduje, aby zmeny obchodnej politiky alebo riadenia poisťovne a zaistovne či skupín alebo kvalifikovaných účastí v takýchto poisťovniach a zaistovniach alebo skupinách boli v súlade so spoľahlivým a s obozretným hospodárením. FINMA sa oznamujú najmä nadobudnutia, zmeny v plánovaných činnostiach alebo kvalifikovaných úastiach poisťovní a zaistovní alebo skupín poisťovní, pričom FINMA môže v odôvodnenom prípade prijať primerané sankcie, napríklad zákaz nadobúdania majetku.
- (15) Po štvrté, pokiaľ ide o transparentnosť, poisťovne a zaistovne, ako aj skupiny sú povinné poskytnúť FINMA všetky informácie potrebné pre dohľad a aspoň raz ročne zverejniť správu o svojej solventnosti a finančnom stave. Požiadavky smernice 2009/138/ES týkajúce sa zverejňovania sú uspokojivo vyriešené v rámci ISO, keďže druhy kvalitatívnych a kvantitatívnych informácií, ktoré sa majú zverejňovať, sú v súlade so smernicou

(¹) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/35 z 10. októbra 2014, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 12, 17.1.2015, s. 1).

(²) V súčasnom akte špecifikujeme, či považujeme poisťovne za subjekty na individuálnej alebo skupinovej úrovni. Individuálne poisťovne môžu, ale nemusia byť súčasťou skupiny.

2009/138/ES. V rámci ISO poisťovne a zaisťovne, ako aj skupiny musia zverejniť svoje obchodné činnosti, výkonnosť, riadenie rizík, rizikový profil, metódy používané na posudzovanie týkajúce sa najmä rezerv, riadenia kapitálu a solventnosti.

- (16) Po piate, pokiaľ ide o služobné tajomstvo, spoluprácu a výmenu informácií, v rámci režimu platného vo Švajčiarsku sa ukladajú povinnosti služobného tajomstva všetkým osobám, ktoré pracujú alebo pracovali pre FINMA vrátane audítorov a expertov konajúcich v mene FINMA. V uvedených povinnostiach sa takisto stanovuje, že dôverné informácie sa nesmú zverejniť, a to s výnimkou celkovej alebo súhrnnej podoby, bez toho, aby boli dotknuté prípady, na ktoré sa vzťahuje trestné právo. FINMA bude okrem toho pri vykonávaní svojich povinností a na účely stanovené zákonom používať iba dôverné informácie získané od ostatných orgánov dohľadu. V režime solventnosti platnom vo Švajčiarsku sa takisto požaduje, aby sa v prípade vyhlásenia konkurzu alebo nútenej likvidácie v poisťovni alebo zaisťovni mohli dôverné informácie sprístupniť len vtedy, ak sa netýkajú tretích strán zapojených do pokusov zachrániť takýto podnik. FINMA môže vymieňať dôverné informácie získané od iného orgánu dohľadu s orgánmi, subjektmi alebo osobami, na ktoré sa vzťahuje povinnosť zachovávať služobné tajomstvo vo Švajčiarsku len s výslovným súhlasom uvedeného orgánu dohľadu. Na koordináciu medzinárodnej spolupráce, a najmä na výmenu dôverných informácií, podpísal FINMA memorandá o porozumení so všetkými členskými štátmi Únie.
- (17) Po šieste, pokiaľ ide o vplyv jeho rozhodnutí, FINMA a ostatné švajčiarske orgány, ktoré majú mandát na zabezpečenie riadneho fungovania finančných trhov, ako napríklad Švajčiarska národná banka a ministerstvo financií, sú vybavené na to, aby zhodnotili, ako rozhodnutia ovplyvnia stabilitu finančných systémov na celosvetovej úrovni, najmä počas núdzových situácií, a aby zohľadnili ich možné procyklické účinky v prípade výskytu výnimočných pohybov na finančných trhoch. V rámci režimu platného vo Švajčiarsku sa konajú pravidelné stretnutia uvedených orgánov na výmenu informácií týkajúcich sa rizík finančnej stability a na koordináciu činnosti. To isté sa uskutočňuje na medzinárodnej úrovni, kde si švajčiarske orgány vymieňajú informácie o otázkach finančnej stability napríklad s kolégiami orgánov dohľadu členských štátov Únie a EIOPA.
- (18) V článkoch 378 a 380 delegovaného nariadenia (EÚ) 2015/35 sa takisto stanovujú osobitné kritériá týkajúce sa rovnocennosti zaisťovacích činností a dohľadu nad skupinou.
- (19) Pokiaľ ide o osobitné kritériá týkajúce sa zaisťovacích činností podľa článku 378 delegovaného nariadenia (EÚ) 2015/35, začatie podnikateľskej činnosti v oblasti zaistenia podlieha predchádzajúcemu povoleniu zo strany FINMA, ktoré je podmienené podrobnými normami stanovenými v právnych predpisoch. Na kaptívne zaisťovne sa vzťahuje režim solventnosti platný vo Švajčiarsku v rámci ISO.
- (20) Pokiaľ ide o osobitné kritériá pre dohľad nad skupinou podľa článku 380 delegovaného nariadenia (EÚ) 2015/35, FINMA má právomoc určovať, ktoré podniky spadajú do rozsahu pôsobnosti dohľadu na úrovni skupiny a vykonávať dohľad nad poisťovňami a zaisťovňami, ktoré sú súčasťou skupiny. FINMA dohliada na všetky poisťovne a zaisťovne, na ktoré má podnik s účasťou vymedzený v článku 212 ods. 1 písm. a) smernice 2009/138/ES dominantný alebo významný vplyv.
- (21) FINMA je schopný posúdiť rizikový profil, finančnú situáciu a solventnosť poisťovne a zaisťovne, ktorá je súčasťou skupiny, ako aj obchodnú stratégiu uvedenej skupiny.
- (22) V rámci režimu platného vo Švajčiarsku predkladanie správ a účtovné pravidlá umožňujú monitorovať transakcie a koncentrácie rizík v rámci skupiny, o ktorých musí poisťovňa a zaisťovňa, ako aj skupiny predkladať správy najmenej raz ročne.
- (23) V rámci režimu platného vo Švajčiarsku FINMA obmedzuje používanie vlastných zdrojov poisťovne a zaisťovne, ak nemôžu byť účinne k dispozícii na krytie kapitálovej požiadavky podniku s účasťou, pre ktorú je vypočítaná skupinová solventnosť. Výpočet skupinovej solventnosti vedie k výsledkom, ktoré sú aspoň rovnocenné výsledkom metód uvedených v článkoch 230 a 233 smernice 2009/138/ES, bez dvojitého započítania vlastných zdrojov a po vylúčení tvorby kapitálu vo vnútri skupiny prostredníctvom recipročného financovania. Aj keď podľa článkov 230 a 233 smernice 2009/138/ES nie je žiadny pomer skupinovej solventnosti, ale iba séria pomerov solventnosti na subjekt v rámci skupiny, uvedená séria podrobnejšie zachytáva všetky interakcie medzi subjektmi skupiny, a teda zohľadňuje štruktúru skupiny.
- (24) Preto sa konštatuje, že režim regulácie a dohľadu platný vo Švajčiarsku pre poisťovne a zaisťovne, ako aj pre skupiny spĺňa kritériá pre úplnú rovnocennosť stanovené v článku 172 ods. 2, článku 227 ods. 4 a článku 260 ods. 3 smernice 2009/138/ES, keďže spĺňa všetky kritériá stanovené v článkoch 378, 379 a 380 delegovaného nariadenia (EÚ) 2015/35/ES.

- (25) Komisia však môže uskutočniť osobitné preskúmanie týkajúce sa individuálnej tretej krajiny alebo územia kedykoľvek aj mimo všeobecného preskúmania, ak vzhľadom na príslušný vývoj považuje za potrebné opätovne posúdiť rovnocennosť určenú na základe tohto rozhodnutia. Komisia by mala s technickou pomocou EIOPA aj naďalej monitorovať vývoj režimu platného vo Švajčiarsku a plnenie podmienok, na základe ktorých sa prijalo toto rozhodnutie,
- (26) Smernica 2009/138/ES sa uplatňuje od 1. januára 2016. Od uvedeného dátumu by sa preto týmto rozhodnutím mala takisto uznať rovnocennosť solventnosti a prudenciálneho režimu vo Švajčiarsku,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Od 1. januára 2016 sa režim solventnosti platný vo Švajčiarsku, ktorý sa uplatňuje na zaisťovacie činnosti podnikov s ústredím vo Švajčiarsku, považuje za rovnocenný s požiadavkami hlavy I smernice 2009/138/ES.

Článok 2

Od 1. januára 2016 sa režim solventnosti platný vo Švajčiarsku, ktorý sa uplatňuje na poisťovne a zaisťovne s ústredím vo Švajčiarsku, považuje za rovnocenný s požiadavkami hlavy I kapitoly VI smernice 2009/138/ES.

Článok 3

Od 1. januára 2016 sa prudenciálny režim platný vo Švajčiarsku, ktorý sa uplatňuje na dohľad nad poisťovňami a zaisťovňami v skupine, považuje za rovnocenný s požiadavkami hlavy III smernice 2009/138/ES.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 5. júna 2015

Za Komisiu
predseda
Jean-Claude JUNCKER